

**“İctimai Sektor üçün Mühəsibat Uçotunun Beynəlxalq
Standartlarına əsasən mühəsibat uçotunun aparılması
qaydaları”na**

4 nömrəli əlavə

**PUL VƏSAİTLƏRİNİN HƏRƏKƏTİ HAQQINDA HESABAT
(birbaşa metod)**

31 dekabr 2019-cu il tarixə

FORMA № 4

VÖEN _____ **1700121811** _____

Müəssisə, təşkilat ___ **Azərbaycan Meliorasiya və Su Təsərrüfatı ASC** ___

Sahə (fəaliyyət növü) _____ **Xidmət** _____

Mülkiyyətin növü _____ **Dövlət** _____

Ünvan _____ **Bakı Ü. Hacıbəyli 80, Hökumət evi, 5-ci mərtəbə** _____

Ölçü vahidi: manat

	Uçot siyasəti və izahlı qeydlərin Nəsi	Hesabat dövrü üzrə	Əvvəlki dövr üzrə
1	2	3	4
Əməliyyat fəaliyyətindən yaranan pul vəsaitlərinin hərəkəti			
Pul daxilolmaları:			
Vergilər, rüsumlar və cərimələr nəticəsində yaranan pul vəsaiti daxilolmaları			
Mal və xidmətlərin qiymətləri üzrə yaranan pul vəsaitlərinin daxilolmaları			
Qrantlar və ya transfertlər və büdcə təşkilatı tərəfindən həyata keçirilən digər vəsaitlər və büdcə ayırmaları nəticəsində yaranan pul vəsaitlərinin daxilolmaları	İ.Q. 7.1	707,237,440	558,568,070
Royalti, haqlar, komisyon yığımları və digər gəlirlərdən yaranan pul vəsaitlərinin daxilolması	İ.Q. 7.2	4,134,248	166,565,586
CƏMI DAXILOLMALAR		711,371,688	725,133,656
Pul xaricolmaları:			

1	2	3	4
Fəaliyyətin maliyyələşdirilməsi üçün büdcə təşkilatının digər təsərrüfat subyektlərinə pul vəsaitlərinin ödənilməsi (kreditlər istisna olmaqla)			
Mallara və xidmətlərə görə təchizatçılara pul vəsaitlərinin ödənişləri	İ.Q. 7.3	561,668,467	634,493,475
İşçilərə və onların adından pul vəsaitlərinin ödənişləri	İ.Q. 7.3	97,182,361	68,567,617
Sığorta şirkətinin sığorta mükafatları və ya iddialar, annuitetlər və digər müavinət siyasətləri üzrə pul vəsaitlərinin ödənişləri			
Əməliyyat fəaliyyəti ilə əlaqədar olan müvafiq vergilərin, tədiyələrin ödənilməsi ilə bağlı pul vəsaitlərinin ödənişləri			
Məhkəmə prosesləri ilə əlaqədar pul vəsaitlərinin ödənişləri			
Büdcəyə qaytarılan vəsait	İ.Q. 7.4	478,057	232,919
CƏMI XARİCOLMALAR		659,328,885	703,294,011
Əməliyyat fəaliyyətindən yaranan pul vəsaitlərinin xalis hərəkəti			
İnvestisiya fəaliyyətindən yaranan pul vəsaitlərinin hərəkəti			
Pul daxilölmaları:			
Torpaq, tikili və avadanlıqların, qeyri-maddi və digər uzunmüddətli aktivlərin satılmasından əldə olunan pul vəsaitləri			

1	2	3	4
Digər təsərrüfat subyektlərinin pay və ya borc alətlərinin və birgə təşkilatlarda iştirak paylarının satılmasından yaranan pul vəsaitlərinin daxilolmaları (pul vəsaitlərinin ekvivalentləri kimi nəzərə alınan və diling və ya ticarət məqsədləri ucun saxlanılan alətlər üzrə pul vəsaitlərinin daxilolmaları istisna olmaqla)			
Digər tərəflərə təqdim edilmiş avansların və kreditlərin qaytarılmasından pul vəsaitlərinin daxilolmaları (maliyyə institutlarının avans və kreditləri istisna olmaqla)			
Müqavilələrin diling və ya ticarət məqsədləri üçün saxlanıldığı və daxilolmaların maliyyələşdirmə üzrə fəaliyyət kimi təsnifləşdirildiyi hallar istisna olmaqla, fyucers, forvard, opsiyon və svop müqavilələri üzrə pul vəsaitlərinin daxilolmaları			
CƏMI DAXILOLMALAR		0	0
Pul xaricolmaları:			
Torpaq, tikili və avadanlıqların, qeyri-maddi və digər uzunmüddətli aktivlərin əldə edilməsi məqsədilə pul vəsaitlərinin ödənişləri. Bu ödənişlər təsərrüfat subyekti tərəfindən öz gücünə inşa edilmiş torpaq, tikili və avadanlıqlar, habelə layihələr üzrə kapitallaşdırılan xərclərə aid ödənişləri daxil edir	İ.Q. 7.5	52,042,803	21,839,645

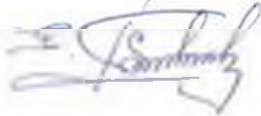
1	2	3	4
Digər təsərrüfat subyektlərinin pay və ya borc alətlərinin və birgə təşkilatlarda iştirak paylarının əldə edilməsi üçün odənilən pul vəsaitlərinin xaricəmələri (pul vəsaitlərinin ekvivalentləri kimi nəzərə alınan və diling və ya ticarət məqsədləri üçün saxlanılan alətlər üzrə pul vəsaitlərinin xaricəmələri istisna olmaqla)			
Digər tərəflərə təqdim edilən avanslar və borc vəsaitləri (dövlət maliyyə qurumlarına təqdim edilən avanslar və borc vəsaitləri istisna olmaqla)			
Xarici valyutada qiymətli kağızların alınması			
Müqavilələrin diling və ya ticarət məqsədləri üçün saxlanıldığı və ödənişlərin maliyyələşdirmə fəaliyyəti kimi təsnifləşdirildiyi hallar istisna olmaqla, fyuçers, forvard, opsiya və svop müqavilələri üzrə pul vəsaitlərinin ödənişləri			
CƏMI XARICOLMALAR		52042803	21839645
İnvestisiya fəaliyyətindən yaranan pul vəsaitlərinin xalis hərəkəti			
Maliyyələşdirmə fəaliyyətindən yaranan pul vəsaitlərinin hərəkəti			
İstiqrazların, borc sənədlərinin, veksellərin, istiqraz və rəqələrinin, girov (ipoteka) kağızlarının və digər qısamüddətli və uzunmüddətli istiqrazların buraxılmasından pul vəsaitlərinin daxiləmələri			
Borc şəklində alınmış məbləğlərə görə daxiləmələr			
CƏMI DAXILOLMALAR		0	0
Pul xaricəmələri			

1	2	3	4
Hökumətə və ya onun adından müvafiq səlahiyyətləri həyata keçirən mərkəzi icra hakimiyyəti orqanına verilən dividendlər, bölüşdürmələrə görə pul vəsaitlərinin xaricəmələri			
Maliyyə icarəsi üzrə yerinə yetirilməmiş öhdəliyin qalıq məbləğinin azaldılması üçün icarəyə götürən tərəfindən pul vəsaitlərinin ödənişləri			
Borc şəklində alınmış məbləğlərin geri qaytarılmasına görə pul vəsaitlərinin xaricəmələri			
CƏMI XARICOLMALAR		0	0
Maliyyələşdirmə fəaliyyətindən yaranan pul vəsaitlərinin xalis hərəkəti			
Pul vəsaitləri və onların ekvivalentlərinin xalis artması (azalması)			
Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri üzrə ilin əvvəlinə olan qalıq			
Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri üzrə ilin sonuna olan qalıq			

Rəhbər

Baş mühasib

" 10 " İyun " 2020-ci il

XALIS AKTİVLƏR/KAPİTALDA DƏYİŞİKLİKLƏR HAQQINDA HESABAT

31 dekabr 2019-cu il tarixə

FORMA № 3

VÖEN

1700121811

Müəssisə, təşkilat _____ Azərbaycan Meliorasiya və Su Təsərrüfatı Açıq Səhmdar Cəmiyyəti _____

Sahə (fəaliyyət növü) _____ Xidmət _____

Mülkiyyətin növü _____ Dövlət _____

Ünvan _____ Bakı şəhəri, Ü. Hacıbəyli 80, Hökumət evi, 5-ci mərtəbə _____

Ölçü vahidi: manat

	Uçot siyasəti və izahlı qeydlərin Nəsi	Ödənilmiş nizamnamə (nominal) kapital	Emissiya gəliri	Geri alınmış kapital (səhmlər)	Yenidən qiymətləndirilmə üzrə ehtiyat	Məzənnə fərqləri üzrə ehtiyat	Qanunvericilik üzrə ehtiyat	Nizamnamə üzrə ehtiyat	Digər ehtiyatlar	Bölüşdürül mənəfiyyət (ödənilməmiş zərər)	Cəmi
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Əvvəlki hesabat dövrünün əvvəlinə olan qalıq									2.766.371,415		2.766.371,415

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Kapitalın maddələri arasında köçürmələr											
Hesabat dövrü üzrə mənfəət (zərər)	I.Q. 6.6								326,110,242		326,110,242
Hesabat dövrü üzrə xalis aktivlərdə (kapitalda) cəmi dəyişikliklər											
Hesabat dövrünün sonuna olan qalıq									3,092,481,657		3,092,481,657

Rəhbər

Baş mühasib

" 10 " İyun "2020-ci il

**“İctimai Sektor üçün Mühasibat Uçotunun Beynəlxalq Standartlarına əsasən mühasibat uçotunun aparılması qaydaları”na
2 nömrəli əlavə**

MALİYYƏ FƏALİYYƏTİNİN NƏTİCƏLƏRİ HAQQINDA HESABAT
(xərclərin xüsusiyyəti üzrə)

31 dekabr 2019-cu il tarixə

FORMA № 2

VÖEN

1700121811

Müəssisə, təşkilat _____ Azərbaycan Meliorasiya və Su Təsərrüfatı Açıq Səhmdar Cəmiyyəti _____

Sahə _____ Xidmət _____

Mülkiyyətin növü _____ Dövlət _____

Ünvan _____ Bakı şəhəri, Ü. Hacıbəyli 80, Hökumət evi, 5-ci mərtəbə _____

Ölçü vahidi: manat   manat

Bölmə/ maddə	Bölmə/Maddələrin adı	Uçot siyasəti və izahlı qeydlərin Nəsi	Hesabat dövrü üzrə		Əvvəlki dövr üzrə	
			4	5	6	7
1	2	3	4	5	6	7
1	Gəlirlər					
	Vergi və məcburi ödənişlərdən daxilolmalar üzrə qeyri-birja gəlirləri					
	Qeyri-birja əməliyyatlarından gəlir	i.Q. 6.1	697,430,367		558,548,851	
	Birja əməliyyatlarından gəlir	i.Q. 6.2	4,134,248		166,351,886	
	Sair əməliyyat gəlirləri	i.Q. 6.3	458,492,216		104,501,362	
	Cəmi gəlirlər			1,160,056,831		829,402,099

1	2	3	4	5	6	7
2	Xərclər					
	Bitməmiş istehsalat və hazır məhsul ehtiyatlarındakı azalmalar (artımlar)					
	Sərf edilmiş materialların dəyəri	İ.Q. 6.4	58,806,348		49,811,962	
	Əmək haqqı, əmək haqqına görə ayırmalar və işçilərlə bağlı digər xərclər	İ.Q. 6.5	97,182,361		68,568,174	
	Amortizasiya xərcləri	İ.Q. 5.5, 5.7, 5.8	176,169,508		163,958,057	
	Maliyyə yardımları və sair transfer ödənişləri üzrə xərclər					
	Sair əməliyyat xərcləri	İ.Q. 6.5	501,788,372		578,778,490	
	xaricdən maliyyələşdirilən elmi-tədqiqat işləri üzrə xərclər ¹					
O cümlədən						
	xaricdən maliyyələşdirilən elmi-tədqiqat işləri üzrə xərclər istisna olmaqla sair əməliyyat xərcləri					
	Maliyyə xərcləri					
	Cəmi Xərclər			833,946,589		861,116,683
3	Mənfəət (zərər)	I.Q. 6.6		326,110,242		-31,714,584
	Ümumi mənfəət (zərər)			326,110,242		-31,714,584
	Asılı müəssisələrin mənfəətində (zərərinə) pay					
	Mənfəət (zərər)	I.Q. 6.6		326,110,242		-31,714,584
	o cümlədən sahibkarlıq fəaliyyətindən əldə edilən mənfəət (zərər)					
	Mənfəət vergisi					
	Xalis mənfəət (zərər)	I.Q. 6.6		326,110,242		-31,714,584

Rəhbər

Baş mühasib

“İctimai Sektor üçün Mühasibat Uçotunun Beynəlxalq Standartlarına əsasən mühasibat uçotunun aparılması qaydaları”na

1 nömrəli əlavə

MALİYYƏ VƏZİYYƏTİ HAQQINDA HESABAT

31 dekabr 2019-cu il tarixə

FORMA № 1

VÖEN _____ 1700121811 _____

Müəssisə, təşkilat Azərbaycan Meliorasiya və Su Təsərrüfatı Açıq Səhmdar Cəmiyyəti

Sahə (fəaliyyət növü) _____ Xidmət _____

Mülkiyyətin növü _____ Dövlət _____

Ünvan _____ Ü. Hacıbəyli 80, Hökumət evi, 5-ci mərtəbə _____

Bölmə/ maddə	Bölmə/Maddələrin adı	Uçot siyasət və izahlı qeydlərin №-si	Hesabat dövrü üzrə		Əvvəlki dövr üzrə	
			4	5	6	7
1	2	3	4	5	6	7
	AKTİVLƏR					
1	Qısamüddətli aktivlər					
10	Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri	I.Q 5.1				
11	Qısamüddətli debitor borcları	I.Q 5.2	111,507		115,195	
12	Ehtiyatlar	I.Q 5.3	5,973,830		5,644,515	
13	Sair qısamüddətli maliyyə aktivləri					
14	Sair qısamüddətli aktivlər	I.Q 5.4	9,795,218		9,931,215	
	Cəmi qısamüddətli aktivlər			15,880,555		15,690,925
2	Uzunmüddətli aktivlər					
20	Uzunmüddətli debitor borcları					
21	İştirak payı metodu ilə uçota alınmış investisiyalar					
22	Sair uzunmüddətli maliyyə aktivləri					
23	Torpaq, tikili və avadanlıqlar və digər uzunmüddətli aktivlər	I.Q 5.5 I.Q 5.6 I.Q 5.7	3,085,609,350		2,752,496,030	
24	Qeyri-maddi aktivlər	I.Q 5.8	898,474		357,500	
25	Sair uzunmüddətli qeyri-maliyyə aktivləri					
26	Təxirə salınmış vergi aktivləri					
27	Sair uzunmüddətli aktivlər					
	Cəmi uzunmüddətli aktivlər			3,086,507,824		2,752,853,530
	CƏMİ AKTİVLƏR			3,102,388,379		2,768,544,455

1	2	3	4	5	6	7
	ÖHDƏLİKLƏR					
3	Qısamüddətli öhdəliklər					
30	Qısamüddətli kreditör borcları	I.Q 5.9	5,959		2,903	
31	Qısamüddətli faiz xərcləri yaradan öhdəliklər					
32	Qısamüddətli qiymətləndirilmiş öhdəliklər					
33	Sair qısamüddətli öhdəliklər	I.Q 5.11	9,768,083		10,045,499	
	Cəmi qısamüddətli öhdəliklər			9,774,042		10,048,402
4	Uzunmüddətli öhdəliklər					
40	Uzunmüddətli kreditör borcları					
41	Uzunmüddətli faiz xərcləri yaradan öhdəliklər					
42	Uzunmüddətli qiymətləndirilmiş öhdəliklər					
43	Sair uzunmüddətli öhdəliklər					
	Cəmi uzunmüddətli öhdəliklər			0		0
	Cəmi öhdəliklər			9,774,042		10,048,402
5	Xalis Aktivlər (Kapital)					
50	Ödənilmiş nizamname (nominal) kapitalı					
51	Emissiya gəliri					
52	Geri alınmış kapital (səhmlər)					
53	Kapital ehtiyatları	I.Q 5.12	3,092,481,654		2,758,496,053	
54	Bölüşdürülməmiş mənfəət (ödənilməmiş zərər)	I.Q 5.13	132,683			
	Cəmi xalis aktivlər (kapital)			3,092,614,337		2,758,496,053
	Cəmi xalis aktivlər (kapital) və öhdəliklər			3,102,388,379		2,768,544,455

Rəhbər

Baş mühasib

"10"

"Iyun"

2020-ci il

Azərbaycan Meliorasiya və Su Təsərrüfatı Açıq Səhmdar Cəmiyyətinin

2019-cu il üzrə konsolidə edilmiş maliyyə hesabatları

1. Maliyyə hesabatlarının əsasları. Təqdim edilən konsolidasiya edilmiş maliyyə hesabatları 31 dekabr 2019-cu il tarixində başa çatan il üzrə Azərbaycan Meliorasiya və Su Təsərrüfatı Açıq Səhmdar Cəmiyyətinin və onun tabeli büdcədən maliyyələşən təşkilatları üçün Azərbaycan Respublikası Maliyyə Nazirliyinin Kollegiyasının Q-13 nömrəli 25 dekabr 2018-ci il tarixli Qərarı ilə təsdiq edilmiş "İctimai sektor üçün Mühasibat Uçotunun Beynəlxalq Standartlarına əsasən mühasibat uçotunun aparılması qaydaları"na uyğun olaraq hazırlanmışdır.

2. Cəmiyyətin fəaliyyət istiqamətləri haqqında ümumi məlumat. Azərbaycan Meliorasiya və Su Təsərrüfatı Açıq Səhmdar Cəmiyyəti "Meliorasiya və su təsərrüfatı sahəsində idarəetmənin təkmilləşdirilməsi tədbirləri haqqında" Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2006-cı il 23 fevral tarixli 372 nömrəli Fərmanı ilə Azərbaycan Respublikasının Kənd Təsərrüfatı Nazirliyi yanında Dövlət Meliorasiya və Su Təsərrüfatı Agentliyinin əsasında yaradılmışdır. Cəmiyyətin bütün səhmləri dövlətə məxsusdur.

2.1. Cəmiyyətin məqsəd və funksiyaları. Cəmiyyətin əsas məqsədi meliorasiya və su təsərrüfatı sahəsində dövlət xidmətləri göstərmək, torpaqların su təminatını həyata keçirmək, dövlət mülkiyyətində olan meliorasiya və irriqasiya sistemlərinin istismarını təşkil etmək, bu sahənin inkişafı ilə bağlı digər işləri yerinə yetirməkdən ibarətdir.

Cəmiyyətin əsas vəzifəsi səlahiyyətləri daxilində su istehlakçılarını su ilə təmin etmək, yerüstü su obyektlərinin istifadəsini, dövlət mülkiyyətində olan meliorasiya və irriqasiya sistemlərinin istismarını, mühafizəsini və suvarılan torpaqların meliorativ vəziyyəti üzərində nəzarəti həyata keçirmək, su obyektlərindən götürülən suları müəyyən olunmuş qaydada bölüşdürmək və onlardan istifadəyə nəzarət edilməsini təmin etmək, torpaqların meliorativ vəziyyətini yaxşılaşdırmaq məqsədi ilə dövlət meliorasiya xidmətini inkişaf etdirmək, meliorasiya və su təsərrüfatı sahəsində regional proqramların həyata keçirilməsini təmin etmək, meliorasiya və su təsərrüfatı sahəsinin sosial-iqtisadi inkişafının əsas istiqamətlərini müəyyənləşdirmək və bu istiqamətlərə dair proqnoz və layihələrin, standart, norma və qaydaların hazırlanmasında iştirak etmək, meliorasiya və su təsərrüfatının istehsal bazasını gücləndirmək, ondan səmərəli və məqsədyönlü istifadə olunmasını təmin etmək və tabeliyində olan təşkilatları maddi-texniki ehtiyatlarla təchiz etmək, dövlət büdcəsindən, xidmətlər və digər mənbələrdən daxil olan vəsaitlər hesabına görülən əsaslı tikintinin sifarişçisi, podratçısı, istismar tədbirlərinin icraçısı kimi çıxış etmək, Sudan İstifadəedənlər Birliklərinin fəaliyyətinə nəzarəti qanunvericiliyə uyğun olaraq öz səlahiyyətləri daxilində həyata keçirmək, su təchizatına yönəldilən xərclərin qismən ödənilməsini təmin etmək məqsədi ilə mövcud qanunvericiliyə uyğun olaraq, sudan pullu istifadəni təmin etmək, yerüstü su obyektlərinin istifadəsi, mühafizəsi və suların zərərli təsirinin qarşısının alınması üzrə təklifləri və yerüstü su obyektlərinin monitoring məlumatlarını aidiyyəti dövlət orqanlarına təqdim etmək, səlahiyyətləri daxilində müvafiq beynəlxalq öhdəliklərin həyata keçirilməsini təmin etmək, Azərbaycan Respublikasının Su Məcəlləsinə uyğun olaraq su münasibətlərinin tənzimlənməsi sahəsində ortaya çıxan məsələləri öz səlahiyyətləri daxilində həll etmək, dövlət mülkiyyətində olan meliorasiya və su təsərrüfatı obyektlərinin istismarı zamanı, eləcə də yeni tikiləcək obyektlərin layihələrində təbiəti mühafizə tədbirlərinin həyata keçirilməsini təmin etmək, suların zərərli təsirinin qarşısının alınması və onun nəticələrinin aradan qaldırılması üzrə tədbirlər işləyib həyata keçirmək, sahilqoruyucu obyektlərin istismarını təşkil etmək, su obyektlərinin su mühafizə zonalarını və sahil mühafizə zolaqlarının ölçülərini, sərhədlərini və istifadəsini müvafiq dövlət orqanları ilə razılaşdırmaqla müəyyən etmək və təsdiq olunması üçün Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabinetinə təqdim etmək, meliorasiya və su təsərrüfatı obyektləri boyunca qoruyucu meşə zolaqlarının salınmasını, onların saxlanılmasını və

qorunmasını təmin etmək, müasir elm, texnika və mütərəqqi texnologiyalar əsasında sahənin elmi və sosial-iqtisadi inkişafını təmin etmək, hüquqi və fiziki şəxslər tərəfindən sudan istifadə qaydalarına və normalarına əməl olunmasına səlahiyyətləri daxilində nəzarət etmək, bu normaları, qaydaları pozanlara qarşı qanunvericiliklə nəzərdə tutulmuş müvafiq tədbirlər görmək və qanunvericilikdə nəzərdə tutulmuş digər vəzifələri yerinə yetirməkdən ibarətdir.

Cəmiyyət yuxarıda göstərilən məqsəd və funksiyaları tabeliyində olan idarə, müəssisə və təşkilatlar vasitəsilə həyata keçirir. Cəmiyyətin strukturuna daxil olan və büdcədən maliyyələşən təşkilatların siyahısı aşağıda göstərilmişdir.

2.2. Suvarma sistemləri idarələri üzrə - 48 vahid

S/S	İdarənin adı	S/S	İdarənin adı	S/S	İdarənin adı
1	Ağcabədi SSI	17	Yevlax SSI	33	Tərtər SSI
2	Ağdaş SSI	18	Zərdab SSI	34	Tovuz SSI
3	Ağsu SSI	19	Zaqatala SSI	35	Ucar SSI
4	Abşeron SSI	20	Zəngilan SSI	36	Füzuli SSI
5	Ağstafa SSI	21	Kəlbəcər SSI	37	Göygöl SSI
6	Astara SSI	22	Kürdəmir SSI	38	Xızı SSI
7	Bərdə SSI	23	Göyçay SSI	39	Xaçmaz SSI
8	Beyləqan SSI	24	Goranboy SSI	40	Şəmkir SSI
9	Balakən SSI	25	Laçın SSI	41	Şamaxı SSI
10	Biləsuvar SSI	26	Neftçala SSI	42	Şəki SSI
11	Qazax SSI	27	Oğuz SSI	43	Cəbrayıl SSI
12	Qusar SSI	28	Samux SSI	44	Cəlilabad SSI
13	Qax SSI	29	Saatlı SSI	45	İmişli SSI
14	Qəbələ SSI	30	Salyan SSI	46	İsmayıllı SSI
15	Quba SSI	31	Sabirabad SSI	47	Hacıqabul SSI
16	Şabran SSI	32	Siyəzən SSI	48	Xocavənd SSI

Subartezian quyularının istismarı idarələri – 8 vahid

1	Ağcabədi SQII	4	Goranboy SQII	7	Şəki SQII
2	Bərdə SQII	5	Tərtər SQII	8	Şəmkir SQII
3	Beyləqan SQII	6	Tovuz SQII		

Qış otlaqlarının su təminatı sistemlərinin istismarı idarələri – 7 vahid

1	Acı Nohur QOSTSII	4	Şirvan QOSTSII	7	Qobustan QOSTSII
2	Bozdağ QOSTSII	5	Mərkəzi Muğan QOSTSII		
3	Pirsaat QOSTSIII	6	Ceyrançöl QOSTSII		

Hidroqovşaqların istismarı idarələri – 5 vahid

1	Ağstafaçay HQII	3	Mil Muğan HQII	5	Tərtərçay HQII
2	Bəhrəmtəpə HQII	4	Yuxarı Xanbulançay HQII		

Mexaniki Suvarma Sistemləri idarələri – 4 vahid

1	Ağdam MSI	3	Pirəzə MSI
2	Sabirabad MSI	4	Mollakənd MSI

Kanal İstismar İdarələri – 4 vahid

1	Yuxarı Qarabağ Kll	3	Cənubi Muğan Kll	4	Samur Abşeron Kll
2	Yuxarı Şirvan Kll				

Kollektor İstismar İdarələri – 5 vahid

1	Baş Mil Muğan Kll	3	Baş Şirvan Kll	5	Mil Qarabağ və AŞKll
2	Mərkəzi Muğan Kll	4	Aşağı Muğan MSll		

Su anbarı İstismarı İdarələri – 3 vahid

1	Şəki-Əyriçay SAll	2	Viləşçay SAll	3	Şəmkirçay SAll
---	-------------------	---	---------------	---	----------------

Meşə Meliorasiya İdarələri – 3 vahid

1	Şirvan Mml	2	Mil-Muğan Mml	3	Qarabağ Mml
---	------------	---	---------------	---	-------------

Meliorasiya İdarələri – 4 vahid

1	Ağcabədi Ml	3	Sabirabad Ml	4	Ucar Ml
2	Beyleqan Ml				

Kür-Araz çaylarında bəndlərin istismarı idarəsi – 1 vahid

Hidrogeoloji meliorativ xidmət idarəsi – 1 vahid

MİOQ və Suların istifadəsinə Mühafizəsinə Nəzarət idarəsi – 1 vahid

Texnoloji İstehsalat və Komplektləşdirmə idarəsi – 1 vahid

TOM və İOBM – 1 vahid

Cəmiyyətin aparatı – 1 vahid

2.3. Cəmiyyətin hüquqi ünvanı. Səhmdar Cəmiyyətin hüquqi ünvanı Azərbaycan Respublikası, Bakı şəhəri, Ü. Hacıbəyli 80, Hökumət evi, AZ 1000.

2.4. Cəmiyyətin nizamnamə kapitalı və əmlakı. Cəmiyyətin bütün səhmləri dövlətə məxsusdur. Cəmiyyətin nizamnamə kapitalı **728 428 260** manatdır, onun səhmlərinin nominal dəyərindən təşkil olunur və nominal dəyəri **20** manat olan **36 421 413** ədəd adi səhmlərdən ibarətdir.

Cəmiyyətin əmlakı aşağıda göstərilən mənbələr hesabına təşkil olunur:

Nizamnamə kapitalına daxil olan əmlak;

Səhmdarın vəsaiti hesabına;

Təsərrüfat fəaliyyətinin həyata keçirilməsindən daxil olan gəlirlər;

Qanunvericilikdə qadağan olunmayan digər mənbələr.

Cəmiyyətin nizamnamə kapitalının artırılması və ya azaldılması Azərbaycan Respublikasının Mülki Məcəlləsi ilə nəzərdə tutulmuş qaydada həyata keçirilir.

2.5 İşçilər barədə məlumat. Cəmiyyətin 2019-cu ildə büdcə fəaliyyəti üzrə işçilərinin sayı **21887** nəfər, orta aylıq əmək haqqı **299.4** manat təşkil etmişdir.

3. Cəmiyyətin uçot siyasəti. Səhmdar Cəmiyyətin təqdim edilən konsolidə edilmiş maliyyə hesabatları "İctimai sektor üçün Mühasibat uçotunun Beynəlxalq Standartları"na uyğun olaraq ilkin dəyər metoduna əsasən hazırlanmışdır.

3.1 Ehtiyatlar. Ehtiyatlar İctimai Sektor üçün 12 №-li BMUS-a əsasən maya dəyəri ilə xalis satış dəyəri arasında daha az olan dəyərdə tanınır. Mal-material ehtiyatlarının maya dəyəri "ilk

mədaxil ilk məxaric" metodu ilə müəyyən edilir. Hazır məhsul və başa çatdırılmamış işlərin maya dəyərində borc vəsaitləri üzrə xərclər istisna olmaqla, xammal, birbaşa işçi qüvvəsi, digər birbaşa xərclər və müvafiq istehsal xərcləri (normal iş həcminə əsasən) daxildir. Xalis satış dəyəri işin başa çatdırılma və satış xərcləri çıxılmaqla, fəaliyyətin adi gedişində təxmin edilən satış qiymətidir.

3.2 Avans ödənişləri. Avans ödənişi üzrə mal və xidmətlərin bir il ərzində əldə edilməsi nəzərdə tutulduqda qısamüddətli, bir ildən uzun müddətə əldə edilməsi nəzərdə tutulduqda uzunmüddətli aktiv kimi təsnifləşdirilir. Əgər avans ödənişinin aid olduğu aktivlər, mallar yaxud xidmətlərin əldə edilməməsi gözlənilirsə, həmin avans ödənişinin müvafiq şəkildə balansdan silinir və il üzrə mənfəət və ya zərərdə dəyərsizləşmə üzrə ehtiyat kimi tanınır.

3.3 Gəlirlərin tanınması. Cəmiyyətin gəlirləri dövlət büdcəsindən, büdcədən kənar vəsaitlərdən, kreditlərdən, qrantlardan və istehsalatdan daxil olan, qanunvericilikdə qadağan olunmayan fəaliyyət növlərindən əldə edilən vəsaitlərdən ibarətdir. Dövlət büdcəsindən maliyyələşmələr büdcəyə qaytarılan və avans ödənişləri çıxılmaqla qeyri-birja, mal, iş və xidmətlərin satışından daxilolmalar birja, sair mənbələrdən alınmış vəsaitlər və əvəzsiz alınmış aktivlər sair əməliyyat gəliri kimi tanınmışdır.

3.4 İşçi heyəti ilə bağlı ödənişlər. Əmək haqqı, mükafat, işçi heyəti üzrə digər-təqaüd, xəstəlik vərəqələri, müavinətlər, hesablanmış əmək haqqı fondundan məcburi dövlət sosial sığorta haqları üzrə hesablamalar "Sosial sığorta haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununa uyğun olaraq 25 faiz (22 faiz işəgötürən, 3 faiz işçi), və "İşsizlikdən sığorta haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununa əsasən 1 faiz (0.5 faiz işəgötürən, 0.5 faiz işçinin hesabına) olmaqla hesablanır və yarandığı dövrdə xərc kimi tanınır.

3.5 Torpaq, tikili və avadanlıqlar. Torpaq, tikili və avadanlıqların dəyəri İctimai Sektor üçün 17 №-li BMUS-a əsasən həmin obyektə bağlı gələcək iqtisadi səmərənin və ya xidmət potensialının təşkilata daxil olması ehtimal edildikdə və ya obyektin qiyməti və ya ədalətli dəyəri etibarlı əsasla qiymətləndirilə bildikdə həmin obyekt ilkin dəyər konsepsiyasına uyğun qiymətləndirilir.

3.6 Amortizasiya. Torpaq, tikili və avadanlıqlar, bioloji aktivlər və qeyri-maddi aktivlərə amortizasiya Azərbaycan Respublikası Maliyyə Nazirliyinin Kollegiyasının Q-12 nömrəli 24 dekabr 2012-ci il tarixli Qərarı ilə təsdiqlənmiş "Büdcə təşkilatları üçün Milli Mühəsibat Uçotu Standartlarına uyğun illik maliyyə hesabatlarını tərtib edən təşkilatlarda əsas fondlara və qeyri-maddi aktivlərə tətbiq edilən amortizasiya normaları barədə" Təlimata əsasən istifadəyə verildiyi gündən etibarən, faydalı istismar müddətinə müvafiq olaraq düzxətli metod tətbiq olunmaqla hesablanır. Təlimata əsasən anbarda saxlanılan əsas fondlara, kapitallaşdırılmış məsrəflərə, məhsuldar heyvanlara, tam amortizasiya olunmuş yararsız hala düşmüş əsas fondlara, istismarı müvəqqəti dayandırılmış əsas fondlara amortizasiya hesablanmır. Digər əsas fondlara amortizasiya aşağıdakı kimi hesablanır.

• Binalar	1%-7%
• Qurğular	1%-12%
• Maşın və avadanlıqlar	3%-12%
• Nəqliyyat vasitələri	5%-12%
• Sair TTA	11%
• Bioloji aktivlər	1%-12%

Azərbaycan Respublikası Maliyyə Nazirliyinin Kollegiyasının Q-19 nömrəli 23 sentyabr 2014-cü il tarixli Qərarı ilə təsdiq edilmiş "Təmir məsrəflərinin mühəsibat uçotunda əks etdirilməsinə dair" Qaydalara əsasən, əsas fondlar üzrə cari təmir məsrəfləri və istismar xərcləri çəkildiyi hesabat dövründə xərc kimi tanınır. Əsaslı təmir məsrəfləri müvafiq Qaydalara əsasən kapitallaşdırılıb, hər bir əsas fondun qalıq dəyərində əlavə edilməklə aparılır.

3.7 Debitor borcları. Debitor borcları hesablama metoduna əsasən mal, iş və xidmətlərin satılması zamanı yaranır və yarandığı anda gəlir kimi tanınır.

3.8 Kreditor borcları. Kreditor borcları qarşı tərəfin müqavilə üzrə öz öhdəliklərini yerinə yetirilməsi zamanı yaranır və yarandığı anda xərc kimi tanınır.

4. 2019-cu ilin konsolidə edilmiş xərclər smetasının icrası.

2019-cu ildə Cəmiyyətə dövlət büdcəsindən və büdcədən kənar mənbələrdən, **711 371 688** manat pul vəsaiti, o cümlədən istismar tədbirləri xərclər smetasına uyğun olaraq **356 607 877** manat, tikinti və bərpa işlərinə **319 157 330** manat, Dövlət Neft Fondu üzrə **10 000 000** manat, Dünya Bankının krediti hesabına **21 472 233** manat və büdcədən kənar xüsusi vəsaitlər üzrə **4 134 248** manat, vəsait daxil olmuşdur. 2019-cu ildə istismar tədbirləri üzrə **356 568 887** manat pul vəsaiti xərclənmiş, **38 990** manat pul vəsaiti xərclənməmiş qalıq kimi büdcəyə silinmişdir. İl ərzində daxil olan büdcədən kənar vəsaitlərdən **3 695 181** manat istifadə edilmiş, **439 067** manat xərclənməmiş vəsait isə qalıq kimi büdcəyə silinmişdir. Tikinti və bərpa işləri üzrə **350 629 563** manat vəsait xərclənmişdir. İstismar tədbirləri üzrə xərclər smetasının ayrı-ayrı xərc maddələri araşdırıldıqda müəyyən olunur ki, **224100-“Enerji xərcləri”** maddəsi üzrə faktiki xərc kassa xərcindən **361 263** manat az, **221320-“Cari təmir”** maddə üzrə **3 426 756** manat, **282220-“Əsaslı təmir”** maddəsi üzrə isə **506 998** manat artıq yerinə yetirilmişdir ki, bu da ilin əvvəlinə qalıq kimi qalmış ehtiyatların xərcə silinməsi hesabına olmuşdur. Digər maddələr üzrə isə artıq xərc edilməmişdir.

Təqdim olunan maliyyə hesabatları Azərbaycan Respublikası Maliyyə Nazirliyinin Kollegiyasının 25 dekabr 2018-ci il tarixli Q-13 nömrəli Qərarı ilə təsdiq edilmiş “İctimai sektor üçün Mühasibat Uçotunun Beynəlxalq Standartlarına əsasən mühasibat uçotunun aparılması qaydaları”na uyğun tərtib edilmiş və konsolidə edilmişdir. Konsolidə edilmiş hesabatda 97 büdcə təşkilatının maliyyə hesabatları daxil edilmişdir. Eyni zamanda əsaslı tikinti məqsədlərinə büdcədən və digər mənbələrdən ayrılmış vəsaitlər konsolidə edilərək ümumi balansda öz əksini tapmışdır.

5. Maliyyə vəziyyəti haqqında hesabatın bölmələr üzrə açıqlaması.

5.1. Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri	31.12.2019	31.12.2018
Kassa	--	--
Xəzinə hesabı	--	--
Xüsusi vəsaitlər üzrə	--	--
CƏMI :	--	--

Səhmdar Cəmiyyətin büdcədən maliyyələşən təşkilat olduğunu nəzərə alaraq, il sonuna xərclənməmiş pul vəsaitləri büdcəyə silinmişdir. Odur ki, Cəmiyyətin il sonuna pul vəsaitlərinin qalığı qalmamışdır.

5.2 Qısamüddətli debitor borcları	31.12.2019	31.12.2018
Xidmətlərin göstərilməsi üzrə (SİB)	111 507	115 195
Digər qısamüddətli debitor borcları	--	--
CƏMI :	111 507	115 195

Cari ildə suvarma suyunun satışından yaranmış debitor borcları ötən ilə nisbətən **3 688** manat azalaraq **111 507** manat təşkil etmişdir. Daxil olan pul vəsaiti gəlir kimi “Maliyyə fəaliyyətinin nəticələri haqqında hesabat”da öz əksini tapmışdır.

5.3 Ehtiyatlar	31.12.2019	İl ərzində xərcə silinən	İl ərzində alış	31.12.2018
Yanacaq və sürtgü materialları	1 624 643	22 209 357	22 204 201	1 629 799
Ehtiyat hissələri (nəql.vas və nasos)	1 699 681	15 322 225	16 232 681	789 225
Tikinti materialları	652 048	18 405 542	16 154 526	2 903 064
Dəftərxana və təsərrüfat malları	188 735	820 721	801 904	207 552
Dərman və sarğı materialları	11 171	45 762	56 933	
Digər ehtiyatlar	1 797 552	2 002 741	3 685 418	114 875
CƏMI :	5 973 830	58 806 348	59 135 663	5 644 515

Cari ildə ehtiyatların qalığında ötən ilə nisbətən **329 315** manat artım olmuşdur.

5.4 Sair qısamüddətli aktivin adı	31.12.2019	31.12.2018
Təhtəhesab məbləğlər	--	--
Ödənilmiş avans	9 795 218	9 931 215
CƏMI :	9 795 218	9 931 215

Sair qısamüddətli aktivlərdə təşkilatın hesabat dövrü ərzində qabaqcadan ödənilmiş avans məbləğlərinin uçotu öz əksini tapmışdır.

İl ərzində sair qısamüddətli aktivlər **135 997** manat azalaraq **9 795 218** manat olmuşdur ki, bu da əsasən bağlanmış müqavilələr əsasında avans olaraq tikinti məqsədlərinə qabaqcadan köçürülmüş vəsaitlərdir.

5.5 Torpaq, tikili və Avadanlıqlar	Binalar və qurğular	Maşın və Avadanlıqlar	İnventar və alətlər	Nəqliyyat vasitələri	Digər	Cəmi
Torpaq, tikili və avadanlıqların məbləği						
31 dekabr 2018-ci il	3 558 473 890	249 341 293	3 053 416	81 477 483	5 142 998	3 897 489 080
Daxilolma	503 912 858	10 946 808	190 528	20 410 812		535 461 006
O cümlədən						
Podratçılardan	437 254 124	34 418				437 288 542
Kapitallaşma hesabına	25 470 380	218 728		100 523		25 789 631
Silinmə	(4 592 259)	(2 089 849)	(82 730)	(1 126 268)		(7 891 106)
Əvəzsiz verilmə	(20 676 697)	(1 218 548)	(187 560)	(4 219 646)		(26 302 451)
Yardışıqme						0
31 dekabr 2019-cu il	4 037 117 792	256 979 704	2 973 654	96 542 381	5 142 998	4 398 756 529
Yığılmış amortizasiya məbləği						
31 dekabr 2018-ci il	955 501 049	130 527 600	1 962 033	52 357 380	4 760 970	1 145 109 032
İl ərzində amortizasiya hesablanması	155 159 377	9 468 328	174 143	11 286 970	75 238	176 164 056
Silinən aktivə aid	4 438 584	2 005 274	68 573	956 100		7 468 531

Əvəzsiz verilənə aid	196 648	230 788		6 744		434 180
Yerdəyişmə						0
31 dekabr 2019-cu il	1 106 025 194	137 759 866	2 067 603	62 681 506	4 836 208	1 313 370 371
Xalis balans dəyəri						
31 dekabr 2018-ci il	2 602 972 841	118 813 693	1 091 383	29 120 103	382 028	2 752 380 041
31 dekabr 2019-cu il	2 931 092 598	119 219 838	906 051	33 860 875	306 790	3 085 386 151

5.6. Məsraflərin kapitallaşdırılması	31.12.2019	Dövrün xərxi kimi silinən	TTA kimi qəbul olunan	İl ərzində kapitallaşdırılan	31.12.2019
TTA ilə bağlı məsraflərin kapitallaşdırılması (233 №-li hesab üzrə)	58 255	–	25 789 631	25 847 886	–
Əsas vəsaitin anbar qalığı (233-2 nömrəli hesab üzrə)	38 267	–	47 910	86 177	–
CƏMI :	96 522	–	25 837 541	25 934 063	–

Azərbaycan Respublikası Maliyyə Nazirliyinin 23 sentyabr 2014-cü il tarixli Q-19 sayılı "Təmir məsraflərinin mühasibat uçotunda əks etdirilməsinə dair Qaydalar"a əsasən əsas fondların əsaslı təmirinə çəkilən xərclər bütövlükdə, əsas fondların balans (qalıq dəyərində) artırılır. Təqdim edilmiş izahlı qeydlərdə Cəmiyyət üzrə il ərzində **25 789 631** manat dəyərində kapitallaşma aparılaraq əsas fondların qalıq dəyəri artırılmışdır. Qaydalara əsasən kapitallaşma yalnız istismarda olan əsas fondlara tətbiq edilmişdir.

5.7. Bioloji aktivlər	Bitkilər	Heyvanlar	Cəmi
Bioloji aktivlərin dəyəri			
31 dekabr 2018-ci il	71 152	100 056	171 208
Daxilolma		43 723	43 723
Silinmə		32 126	32 126
Əvəzsizverilmə			0
Yerdəyişmə			0
31 dekabr 2019-cu il	71 152	111 653	182 805
Yığılmış amortizasiya məbləği			
31 dekabr 2018-ci il	55 174	0	55 174
İl ərzində amortizasiya hesablanması	952		952
Silinən aktivə aid			0
Əvəzsiz verilənə aid			0
Yerdəyişmə			0
31 dekabr 2019-cu il	56 126	0	56 126
Xalis balans dəyəri			
31 dekabr 2018-ci il	15 978	100 056	116 034
31 dekabr 2019-cu il	15 026	111 653	126 679

Azərbaycan Respublikası Maliyyə Nazirliyinin Kollegiyasının Q-12 nömrəli 24 dekabr 2012-ci il tarixli Qərarı ilə təsdiq edilmiş "Büdcə təşkilatları üçün Milli Mühəsibat Uçotu Standartlarına uyğun illik maliyyə hesabatlarını tərtib edən təşkilatlarda əsas fondlara və qeyri-maddi aktivlərə tətbiq edilən amortizasiya normaları barədə" Təlimata əsasən bioloji aktivlər "Bitkilər" və "Heyvanlar" sinfinə bölünməklə Təlimatda qeyd edilən amortizasiya normaları tətbiq olunmaqla uçotu aparılmışdır. Təlimata əsasən istismar vaxtı çatmayan çoxillik əkmələrə və məhsuldar heyvanlara amortizasiya normaları tətbiq olunmamışdır.

5.8. Qeyri-maddi aktivlər	Proqram təminatı	QMA üzrə kapitallaşdırılmış məbləğ	Cəmi
QMA-nın məbləği			
31 dekabr 2018-ci il	45 000	317 000	362 000
Daxilolma		545 474	545 474
O cümlədən			
<i>Kapitalaşma hesabına</i>		545 474	545 474
31 dekabr 2019-cu il	45 000	862 474	907 474
Yığılmış amortizasiya məbləği			
31 dekabr 2018-ci il	4 500		4 500
İl ərzində amortizasiya hesablanması	4 500		4 500
Silinen aktivə aid			
31 dekabr 2019-cu il	9 000	0	9 000
Xalis balans dəyəri			
31 dekabr 2018-ci il	40 500	317 000	357 500
31 dekabr 2019-cu il	36 000	862 474	898 474

Səhmdar Cəmiyyətin sifarişi əsasında 282100-"Sair xərclər" və 314400-"İstehsalatda istifadə olunmayan qeyri-maddi aktivlər" maddəsi üzrə ayrılmış vəsaitlər hesabına rayonlar üzrə meliorasiya və su təsərrüfatı obyektlərinin elektron kadastr məlumat bazasının yaradılması ilə bağlı proqram təminatları hazırlanmış və balansə mədaxil edilmişdir. Təlimata əsasən qeyri-maddi aktivlərin strukturu qeyri-maddi aktivlər və qeyri-maddi aktivlər üzrə kapitallaşdırılmış məsrəflər sinfi olaraq qruplaşdırılmışdır. Məhdud istifadə müddətli qeyri-maddi aktivlər üzrə amortizasiya norması həmin qeyri-maddi aktivin dəyərinin onun istismar müddətinə bölünməklə, qeyri-maddi aktivlər üzrə kapitallaşdırılmış məsrəflər isə aktivin qalıq (balans) dəyərində əlavə edilməklə uçotu aparılmışdır.

5.9 Qısamüddətli kreditör borcları	31.12.2019	31.12.2018
Elektrik enerjisi	--	565
İşçi heyətinə qısamüddətli kreditör borcları	3 922	146
Digər qısamüddətli kreditör borcları	1 968	1 781
Məcburi dövlət sosial sığorta ödənişləri	69	411
Cəmi	5 959	2 903

Qısamüddətli kreditör borcları bölməsində Səhmdar Cəmiyyətin 12 ay ərzində malsatan və podratçılara, habelə əməyin ödənişi üzrə, vergi və digər məcburi dövlət sosial sığorta ödənişləri barədə

ümumiləşdirilmiş məlumatlarının uçotu aparılır. Cari ildə kreditor borclarında 3 056 manat artım olmuşdur ki, bu da əsasən işçi heyətinə olan kreditor borclarının hesabına yaranmışdır.

5.10 Sair qısamüddətli öhdəliklər	31.12.2019	Gəlir kimi tanınmışdır	Büdcəyə qaytarılmışdır	Avans ödənilmişdir	Daxil olmuşdur	31.12.2018
Qısamüddətli məqsədli maliyyələşmələr və daxilolmalar	--	697 430 367	38 990	9 768 083	707 237 440	--
Cəmi	--	697 430 367	38 990	9 768 083	707 237 440	--

"Qısamüddətli məqsədli maliyyələşmələr və daxilolmalar" hesabında Səhmdar Cəmiyyətə birja və qeyri-birja fəaliyyəti ilə bağlı dövlət büdcəsindən, büdcədən kənar fondlardan və digər büdcələrdən alınmış vəsaitlər üzrə gəlirlərin hərəkəti barədə ümumiləşdirilmiş məlumatlar əksini tapmışdır. Bu bölmədə dövlət büdcəsindən istismar tədbirlərinə, tikinti məqsədlərinə və Dövlət Neft Fondundan ayrılmış vəsaitlərin uçotu aparılır.

	31.12.2019	İl ərzində ödənilmiş avansdan daxilolma	İl ərzində ödənilmişdir	31.12.2018
5.11 Gələcək hesabat dövrlərinin gəlirləri	9 768 083	10 045 499	9 768 083	10 045 499
Cəmi	9 768 083	10 045 499	9 768 083	10 045 499

Gələcək hesabat dövrlərinin gəlirləri bölməsində, alınmış qısamüddətli avanslar üzrə daxil olmuş pul vəsaitləri və ödənilmiş qısamüddətli avanslar barədə məlumatlar əks etdirilir. İl ərzində 9 768 083 manatla ilin əvvəlinə nisbətən 223 146 manat azalma olmuşdur ki, bu da əsasən tikinti məqsədləri üçün icraçı şirkətlərə ödənilən avans ödənişləridir. Tikinti məqsədləri üçün 9 193 248 manat, istismar tədbirləri üzrə 574 835 manat, avans ödənişi olaraq malsatan və podratçılara ödənilmişdir. Bundan başqa birja əməliyyatları üzrə gəlirlərdən 27 135 manat da avans olaraq malsatan və podratçılara ödənilmişdir ki, həmin vəsait bölüşdürülməmiş mənfəət (ödənilməmiş zərər) bölümündə öz əksini tapmışdır (Bax I.Q 5.13).

5.12. Kapital ehtiyatları. Kapital ehtiyatlarında ötən ilə nisbətən 333 985 601 manat artım olmuşdur ki, bu da əsasən yeni meliorasiya obyektlərinin istifadəyə verilməsi ilə əlaqədar olmuşdur.

5.13. Bölüşdürülməmiş mənfəət (ödənilməmiş zərər) Bu maddədə bölüşdürülməmiş mənfəət və ya ödənilməmiş zərər barədə ümumiləşdirilmiş məlumatlar əks etdirilir. İl ərzində Səhmdar Cəmiyyət üzrə 5 959 manat kreditor borcu-ödənilməmiş zərər, 111 507 manat birja əməliyyatlarından debitor borcu-bölüşdürülməmiş mənfəət və birja əməliyyatları üzrə 27 135 manat avans ödənişi-bölüşdürülməmiş mənfəət yaranmışdır ki, yekunda bölüşdürülməmiş mənfəət (ödənilməmiş zərər) bölümü 132 683 manat təşkil etmişdir.

6. Maliyyə fəaliyyətinin nəticələri haqqında hesabatın bölmələr üzrə açıqlaması

6.1. Qeyri-birja əməliyyatlarından gəlirlər. Qeyri-birja əməliyyatlarından gəlirlər bölməsində Dövlət büdcəsindən alınmış vəsaitlər üzrə gəlirlər, digər büdcələrdən alınmış vəsaitlər üzrə gəlirlər və sair transferlərdən əldə edilən gəlirlərin uçotu aparılır. Qeyri-birja əməliyyatlarından gəlirlərə qeyd edilən vəsaitlər üzrə daxilolmalardan avans ödənişləri və il sonunda xərclənməyib büdcəyə qaytarılmalar

çıxıldıqdan sonra qalan vəsaitlər aiddir. II ərzində qeyri-birja əməliyyatlarından gəlirlər **697 430 367** manat, o cümlədən istismar tədbirləri üzrə **355 994 052** manat, tikinti məqsədləri üçün investisiya fəaliyyəti üzrə **309 964 082** manat, Dövlət Neft Fondundan **10 000 000** manat, Dünya Bankının krediti hesabına **21 472 233** manat təşkil etmişdir.

6.2. Birja əməliyyatlarından gəlirlərin uçotu. İctimai Sektor üçün 9 Nə-li Mühasibat Uçotunun Beynəlxalq Standartı "Birja əməliyyatlarından gəlirlər" adlı Standarta əsasən hesablama xidmətlərin göstərilməsi və məhsulların satışı zamanı əldə edilən gəlirin uçotu zamanı tətbiq edilir. II ərzində Cəmiyyətə suvarma suyunun satışından **4 134 248** manat pul vəsaiti daxil olmuşdur ki, daxil olan pul vəsaiti hesablama metoduna əsasən gəlir kimi tanınmışdır. Daxil olan vəsaitdən **439 067** manatı xərclənməmiş vəsait olaraq büdcəyə silinmiş, **27 135** manatı avans ödənişi olaraq malsatan və podratçılara ödənilmiş və bölüşdürülməmiş mənfəət (ödənilməmiş zərər) hesabında uçota alınmışdır.

6.3. Sair gəlirlərin uçotu. Azərbaycan Respublikası Maliyyə Nazirliyinin Kollegiyasının Q-13 nömrəli 25 dekabr 2018-ci il tarixli Qərarı ilə təsdiqlənmiş "İctimai Sektor üçün Mühasibat uçotunun Beynəlxalq Standartlarına əsasən mühasibat uçotunun aparılması" Qaydalarına əsasən dövlət büdcəsindən, digər büdcələrdən və sair transferlərdən alınmış vəsaitlər qeyri-birja əməliyyatı, təşkilatın satış və xidmətlərin göstərilməsi üzrə gəlirləri birja əməliyyatı, təşkilatın əsas əməliyyat gəliri kimi təsnifləşdirilməyən və ya təşkilatın adi fəaliyyətində mütəmadi yaranmayan gəlirlər barədə məlumatlar əks etdirilir.

II ərzində Cəmiyyətin sair gəlirləri **458 492 216** manat təşkil etmişdir ki, bunun da **437 288 542** manatı istifadəyə verilmiş meliorasiya obyektlərinin dəyəridir.

6.4. Sərf edilmiş materialların dəyəri. Cari ildə sərf edilmiş ehtiyatların dəyəri **8 994 386** manat artımla **58 806 348** manat təşkil etmişdir (Bax İ.Q. səh 6. Bölmə 5.3-Ehtiyatlar).

6.5 Xərclər	31.12.2019	31.12.2018
Əmək haqqı xərcləri	70 498 695	49 642 269
DSMF-ya ayırmalar	17 738 616	12 519 244
İşçilərin icbari sığortası	479 698	403 797
Digər mükafatlandırılmalar	8 341 987	6 002 864
Təqaüd və müavinətlər	123 365	92 945
Cəmi	97 182 361	68 661 119

6.6. Sair əməliyyat xərcləri	31.12.2019	31.12.2018
Kommunal xərclər	127 807 868	115 690 312
Poçt, rabitə və internet	182 762	171 760
Ezamiyyə xərcləri	1 128 687	828 051
İcarə xərci	73 613	75 200
Cari təmir xərcləri	65 045 819	54 756 053
Nəqliyyat xidmətləri xərcləri	8 963 359	8 695 690
Əsas təmir (o cümlədən ehtiyat fonduna ayırmalar)		11 040 215
Meliorasiya obyektlərinin tikintisi xərcləri	348 250 167	440 063 185
Mətbəə xərcləri	41 169	46 858
Dəftərxana və təsərrüfat xərcləri	425 612	483 315
Sair xərclər	875 291	754 543

Mühafizə xərcləri	1 971 236	1 760 489
Abadlaşdırma xərcləri	199 965	199 997
Elmi-tədqiqat xidmətləri xərcləri	3 169 391	2 519 500
Bank xərcləri	296 252	233 626
Qeyri maddi aktivlər		45 000
Uzunmüddətli aktivlərin alınması		10 672 313
İllik amortizasiya	176 169 953	163 958 057
Əvəzsiz verilən uzumüddətli aktivlər	1 897 665	
Əsas vəsaitlərin silgisi	265 419	2 290 240
Cəmi	736 764 228	814 284 404

6.7. Mənfəət (zərər). "Maliyyə fəaliyyətinin nəticələri haqqında hesabat"a əsasən Səhmdar Cəmiyyətin il ərzində mənfəəti **326 110 242** manat təşkil etmişdir ki, bu da əsasən yeni tikilmiş meliorasiya obyektlərinin istismara verilməsi ilə əlaqədardır.

7. Pul vəsaitlərinin hərəkəti haqqında hesabatın bölmələr üzrə açıqlaması

7.1. Qrantlar və ya transfertlər və büdcə təşkilatı tərəfindən həyata keçirilən digər vəsaitlər və büdcə ayırmaları nəticəsində yaranan pul vəsaitlərinin daxilolmaları. Cəmiyyətə il ərzində dövlət büdcəsindən istismar tədbirləri üzrə **356 607 877** manat, tikinti məqsədləri üçün **319 157 330** manat, Dövlət Neft Fondundan **10 000 000** manat, Dünya Bankının krediti hesabına **21 472 233** manat olmaqla, ümumilikdə **707 237 440** manat vəsait ayrılmışdır.

7.2. Royalti haqlar, komisyon yığımları və digər gəlirlərdən yaranan pul vəsaitlərinin daxilolması. Suvarma suyunun satışından **4 134 248** manat pul vəsaiti daxil olmuşdur.

7.3. Mallara və xidmətlərə görə təchizatçılara pul vəsaitlərinin ödənişləri və işçilərə və onların adından pul vəsaitlərinin ödənişləri. Daxil olan pul vəsaitlərindən **561 668 467** manat mallara və xidmətlərə görə təchizatçılara, **97 182 361** manat işçilərə və onların adından pul vəsaitlərinin ödənişləri olaraq ödənilmişdir.

7.4. Büdcəyə qaytarılan vəsait. İl sonunda xərclənməyən **478 057** manat, o cümlədən istismar tədbirləri üzrə **38 990**, suvarma suyunun satışı üzrə daxilolmalardan **439 067** manat pul vəsait xərclənməmiş olaraq büdcəyə silinmişdir.

7.5. Torpaq, tikili və avadanlıqların, qeyri-maddi və digər aktivlərin əldə edilməsi məqsədilə pul vəsaitlərinin ödənişləri. Cari ildə Səhmdar Cəmiyyət üzrə **52 042 803** manat TTA və QMA əldə edilməsi məqsədilə pul vəsaitləri ödənilmişdir ki, bunun da **25 847 886** manatı TTA ilə bağlı kapitallaşdırılmış məsrəflər, **26 194 917** manatı öz vəsaiti hesabına alınmış TTA-dır.

Baş mühasib

E. Tağızadə